

Anestesi- klassifikation

Andra upplagan

SOCIALSTYRELSEN
STOCKHOLM 1970

Anestesi- klassifikation

Andra upplagan

SOCIALSTYRELSEN
STOCKHOLM 1970

Förord

I denna andra upplaga av *anestesiklassifikationen* har endast den förändringen vidtagits att nummerserien kompletterats med nummer 000 som vid redovisning till patientstatistik skall markera att ingen anestesi förekommit vid ett operativt ingrepp.

Klassifikationen skall användas vid statistisk redovisning till socialstyrelsen.

Stockholm i oktober 1970

BROR REXED

Åke Sjöström

Anestesiklassifikationens uppbyggnad och handhavande.

A. Uppbyggnad och definitioner.

Koden är i princip uppbyggd av 3 siffror. Ett förslag till decimalsiffra lämnas men användningen av denna är helt frivillig och den är avsedd enbart för internt bruk. *I redovisningen till diagnosstatistik får endast den 3-siffriga koden användas.*

Alla nr på ojämna hundratal (100-, 300-, 500-, 700-) betyder narkos med *spontanandning*.

Alla nr på jämna hundratal (200-, 400-, 600-) betyder narkos med *kontrollerad eller assisterad andning*.

Alla nr inom resp. serie under 50 betyder narkos med apparat ansluten till *mask*.

Alla nr inom resp. serie över 50 betyder narkos med apparat ansluten till *intratracheal tub*.

För framtida behov är nr $\times 27$ — $\times 36$ resp. $\times 77$ — $\times 86$ reserverade för sedermera allt vanligare narkosmedel.

Totalt återandningssystem med CO₂-absorption¹⁾ innebär ett helt slutet system, cirkel eller to- and fro, utan överskottsventil. In i systemet tillföres endast basalt syrgasbehov (c:a 300 ml/min.) + narkosmedel.

Partiellt återandningssystem med CO₂-absorption¹⁾ innebär cirkel- eller to- and fro-system med överskottsventil. In i systemet tillföres mer syrgas + narkosmedel än vad det basala behovet motiverar. Detta innebär således, att vid t. ex. syrgas-halothannarkos där 1 lit. syrgas per min. tillföres ett cirkel-system, detta måste karakteriseras som ett partiellt återandningssystem, och inte som ett totalt återandningssystem.

Icke återandningssystem¹⁾ innebär egentligen, att inandningsgas och utandningsgas inte kan blandas med varandra p. g. a. inkoppling av en icke-återandningsventil, t. ex. en Ruben-ventil. Till detta system hör då också s. k. draw over system.

Vid de flesta barnnarkoser användes ett system, där återandning är möjlig, för så vitt friskgas inte tillföres i sådant överskott att utandningsgasen hunnit drivas undan innan inandningen börjar. Tillföres systemet friskgas i tillräckligt överskott blir det ur funktionell synpunkt ett icke återandningssystem och kan sålunda användas vid kontrollerad andning.

Partiellt återandningssystem utan CO₂-absorption¹⁾. Till detta system räknas i kodlistan endast Magill's attachement och kan endast förekomma i samband med spontanandning. Kontrollerad eller assisterad andning med detta system innebär alltid CO₂-retention, varför beteckningar för denna respirationsform har uteslutits.

S. k. *öppen mask* borde logiskt sett räknas till detta senare system. Emellertid har av praktiska skäl den öppna masken redovisats under serien 001—099. *Kontrollerad respiration* står för såväl kontrollerad som assisterad respiration, mekanisk eller manuell.

¹⁾ Se illustration sista sidan.

Ang. syrgas.

Vid all narkos är syrgastillförseln essentiell. Emellertid kan den tillföras som luft, syrgasanrikad luft eller ren syrgas. Luft kan vara bärande gas för narkosmedlet i draw over system och i vissa respiratorer, där luften även kan syrgasanrikas eller helt ersättas med syrgas. Det måste anses så självklart att patienten försörjes med tillräcklig syrgas, att det ej har ansetts nödvändigt att särskilt redovisa luft eller luftblandning med syrgas.

Syrgas i koden betecknar därför såväl luft och syrgasanrikad luft som ren syrgas.

Ang. muskelrelaxantia.

Användning av muskelrelaxantia har ej kunnat redovisas inom kodens tre siffror men vid intubation och kontrollerad respiration användes i regel muskelrelaxantia, varför detta framgår indirekt ur koden. Decimalerna kan användas för internt bruk.

B. Handhavande.

Den anestesiform, som anses vara den huvudsakliga redovisas. Dubbla nummer får alltså ej förekomma i uppgifterna till diagnosstatistiken. Vid t. ex. cyklopropannarkos påbörjas denna med ett partiellt återandningssystem, men så småningom går man över till ett totalt återandningssystem, vilket ju måste betraktas som den väsentliga anestesimetodiken i detta fall. I sådant fall redovisas anestesi under 137 (om narkos på mask) och inte under 337 eller dubbelnr 337 och 137.

I t. ex. sådant fall att avsikten varit att genomföra en intubationsnarkos med spontanandning i partiellt återandningssystem med CO₂-absorption med barbiturat i.v. + O₂ + N₂O + halothan men det visar sig olämpligt med halothan av någon anledning, varför man övergår till t. ex. eter istället för halothan, redovisas detta *ej* som dubbelnr 362 + 356 utan istället får kombinationen barbiturat + halothan i början av narkosen betraktas som *annan* induktion än med barbiturat vid eternarkos och då redovisas narkosen som nr 358.

På samma sätt förfäres principiellt vid t. ex. induktion med syrgas/cyklopropan och sedan övergång till syrgas-lustgas-eter-mask: nr 308 och *ej* 337 (ev. 137) + 304.

För neurolept analgesi med samtidig narkos finnes särskilt nummer. Tillförsel av t. ex. phenoperidin i smärre mängder som analgeticum vid annan narkosform bör endast undantagsvis betraktas som neurolept analgesi.

Serien 001 — 099

I. Narkos på öppen mask, vissa analgesiformer, rektalnarkos, i.v. narkos, elektro-narkos.

- 000 ingen anestesi vid operativt ingrepp (diagnosstatistiken)
- 001 eter
- 002 vinydan-eter
- 003 kloretyl-eter
- 004 annat inhalerat induktionsmedel + eter
- 005 i.v. barbiturat + eter
- 006 rectal basnarkos + eter
- 007 halothan
- 008 metoxyfluran (Penthrane®)
- 009 kloroform
- 010 annat inhalationsnarkosmedel på öppen mask
- 011 kortvarig fullnarkos: vinydan
- 012 " " : ethydan
- 013 " " : kloretyl
- 014 " " : kloroform
- 015 " " : annat inhalationsnarkosmedel
- 016 i.v. barbituratnarkos (ej tillsammans med annan narkosform)
- 017 annat i.v. narkosmedel: t. ex. hydroxidion, hemineurin (ej tillsammans med annan narkosform)
- 018 analgesi med t. ex. petidin, xylocain el. dyl. i.v.
- 019 neurolept analgesi utan andningshjälp eller annan narkosform samtidigt, t. ex. sernyl
- 020 neurolept analgesi i kombination med annan narkosform, t. ex. med intubation, manuellt el. mekaniskt kontrollerad respiration, med eller utan tillförsel av N₂O, med eller utan muskelrelaxans
- 021 rektalnarkos med barbiturat (ej tillsammans med annan narkosform)
- 022 " " annat narkosmedel, t. ex. kloral (ej tillsammans med annan narkosform)
- 023 apnoisk oxygenering: O₂-andning + barbiturat i.v. + kortverkande muskel-relaxans, t. ex. vid bronkoskopi
- 024 elektronarkos

II. Lokalanestesi. Ej terapeutisk eller diagnostisk blockad.

- 030 slemhinneanestesi
- 031 transtracheal anestesi, ev. i kombination med annan slemhinneanestesi

- 036 infiltrationsanestesi inguinalt (t. ex. bråck, hydrocele)
- 037 " cervikalt (t. ex. struma)
- 038 " i tonsilloge
- 039 " vaginalt, paracervikalt, perianalt
- 040 annan infiltrationsanestesi

- 046 spinalanestesi
- 047 epiduralanestesi
- 048 " via kvarliggande kateter
- 049 sacralanestesi
- 050 " " "
- 051 blockad av trigeminus eller någon av dess grenar
- 052 paravertebral anestesi
- 053 intercostalblockad
- 054 splanchnicusblockad (plex. coel. blockad, Kappis) obs ej terapeutisk
- 055 " via kvarliggande kateter
- 056 " + annan blockad eller infiltrationsanestesi (t. ex. intercostal-
 blockad)
- 057 " via kvarliggande kateter + annan blockad

- 060 supraklavikulär plexusanestesi
- 061 axillär ledningsanestesi
- 062 annan ledningsanestesi övre extremiteten, inkl. fingrar

- 065 ischiadicusblockad, bakre
- 066 " , främre
- 067 femoralisblockad
- 068 pudendalisblockad
- 069 obturatoriusblockad
- 070 kombination av några av numren 065—069
- 071 annan ledningsanestesi nedre extremiteten, inkl. tår

- 075 intravenös lokalanestesi enl. Bier
- 076 intraossös "
- 077 smärtblockad med lokal kylning

Decimaler: xxx, 0 = l.a. utan samtidig narkos
 xxx, 1 = l.a. med narkos p. g. a. otillräcklig anestesi
 xxx, 2 = l.a. med narkos p. g. a. annan anledning
 xxx, 9 = allvarigare komplikation i samband med l.a.

Serien 100 – 799

Serien 100 — 799	Totalt återandningssystem med CO ₂ -abs.				Partiellt återandningssystem med CO ₂ -abs.				Icke återandningssystem				Partiellt åter- andningssystem utan CO ₂ -abs.			
	spontan resp.		kontr. resp.		spontan resp.		kontr. resp.		spontan resp.		kontr. resp.		spontan resp.			
	mask	intub	mask	intub	mask	intub	mask	intub	mask	intub	mask	intub	mask	intub		
<i>Kväveoxidul</i> (N ₂ O)																<i>Decimaler:</i> A. Inom serierna 100-, 300-, 500- och 700- xxx, 0 = intubation utan muskelrelaxans xxx, 1 = intubation med muskelrelaxans
syrgas + lustgas (O ₂ + N ₂ O)					300	350	400	450	500	550	600	650	700	750		
barbiturat i.v. el. rektalt + O ₂ + N ₂ O					301	351	401	451	501	551	601	651	701	751		
annat induktions- el. basnarkosmedel (inhalerat, i.v. el. rektalt) + O ₂ + N ₂ O					302	352	402	452	502	552	602	652	702	752		B. Inom serierna 200-, 400- och 600- xxx, 0 = utan muskelrelax manuellt kontr. r xxx, 1 = utan relax. mekaniskt kontr. xxx, 2 = med relax. <i>endast</i> v. intub. manuellt kontr. xxx, 3 = m. relax. v. intub. mek. kontr. xxx, 4 = depol. relax. interm. el. dropp man. kontr. xxx, 5 = depol. interm. el. dropp mekan. kontr. xxx, 6 = depol. + curare man. kontr. xxx, 7 = depol. + curare mek. kontr. xxx, 8 = enbart curare man. kontr. xxx, 9 = enbart curare mek. kontr.
<i>Eter</i>																
O ₂ + eter	103	153	203	253	303	353	403	453	503	553	603	653	703	753		
O ₂ + N ₂ O + eter					304	354	404	454	504	554	604	654	704	754		
barbiturat + O ₂ + eter	105	155	205	255	305	355	405	455	505	555	605	655	705	755		
„ + O ₂ + N ₂ O + eter					306	356	406	456	506	556	606	656	706	756		
annat + O ₂ + eter	107	157	207	257	307	357	407	457	507	557	607	657	707	757		
„ + O ₂ + N ₂ O + eter					308	358	408	458	508	558	608	658	708	758		
<i>Halothan</i>																
O ₂ + halothan	109	159	209	259	309	359	409	459	509	559	609	659	709	759		
O ₂ + N ₂ O + halothan					310	360	410	460	510	560	610	660	710	760		
barbiturat + O ₂ + halothan	111	161	211	261	311	361	411	461	511	561	611	661	711	761		
„ + O ₂ + N ₂ O + halothan					312	362	412	462	512	562	612	662	712	762		
annat + O ₂ + halothan	113	163	213	263	313	363	413	463	513	563	613	663	713	763		
„ + O ₂ + N ₂ O + halothan					314	364	414	464	514	564	614	664	714	764		
<i>Halothan-eter</i> (azeotropic) (HE)																
O ₂ + HE	115	165	215	265	315	365	415	465	515	565	615	665	715	765		
O ₂ + N ₂ O + HE					316	366	416	466	516	566	616	666	716	766		
barbiturat + O ₂ + HE	117	167	217	267	317	367	417	467	517	567	617	667	717	767		
„ + O ₂ + N ₂ O + HE					318	368	418	468	518	568	618	668	718	768		
annat + O ₂ + HE	119	169	219	269	319	369	419	469	519	569	619	669	719	769		
„ + O ₂ + N ₂ O + HE					320	370	420	470	520	570	620	670	720	770		
<i>Metoxyfluran</i> (Penthrane®) (Mofl)																
O ₂ + Mofl	121	171	221	271	321	371	421	471	521	571	621	671	721	771		
O ₂ + N ₂ O + Mofl					322	372	422	472	522	572	622	672	722	772		
barbiturat + O ₂ + Mofl	123	173	223	273	323	373	423	473	523	573	623	673	723	773		
„ + O ₂ + N ₂ O + Mofl					324	374	424	474	524	574	624	674	724	774		
annat + O ₂ + Mofl	125	175	225	275	325	375	425	475	525	575	625	675	725	775		
„ + O ₂ + N ₂ O + Mofl					326	376	426	476	526	576	626	676	726	776		
Nr ×27—×36 } reserverade för ev. framtida ×77—×86 } vanliga inhalationsanestetika																
<i>Cyklopropan</i>																
O ₂ + cyklopropan	137	187	237	287	337	387	437	487								
barbiturat + O ₂ + cyklopropan	138	188	238	288	338	388	438	488								
O ₂ + N ₂ O + cyklopropan					339	389	439	489								
barbiturat + O ₂ + N ₂ O + cyklopropan					340	390	440	490								
<i>Trikloretylén</i>																
O ₂ + N ₂ O + trikloretylén									541	591	641	691	741	791		
barbiturat + O ₂ + N ₂ O + trikloretylén									542	592	642	692	742	792		
annat + O ₂ + N ₂ O + trikloretylén									543	593	643	693	743	793		
<i>Annat icke nämnt inhalationsnarkosmedel</i> (AI)																
O ₂ + AI	144	194	244	294	344	394	444	494	544	594	644	694	744	794		
O ₂ + N ₂ O + AI					345	395	445	495	545	595	645	695	745	795		
barbiturat + O ₂ + AI	146	196	246	296	346	396	446	496	546	596	646	696	746	796		
„ + O ₂ + N ₂ O + AI					347	397	447	497	547	597	647	697	747	797		
annat + O ₂ + AI	148	198	248	298	348	398	448	498	548	598	648	698	748	798		
„ + O ₂ + N ₂ O + AI					349	399	449	499	549	599	649	699	749	799		

